

Saap. 19.4.2022

Fullmäktigemotion om utarbetandet av en strategi för det neuropsykiatriska spektrumet för Östra Nylands välfärdsområde

Antalet neuropsykiatriska diagnoser håller på att öka och beroende på beräkningssättet kan till och med 10 % av befolkningen räknas ha neuropsykiatriska funktionshinder. En väldigt stor mängd människor blir fortfarande utan diagnos och tjänsterna har många övergripande problem.

Till neuropsykiatriska funktionshinder hör bland annat autismspektrumstörning, ADHD och Tourettes syndrom. Personer som har neuropsykiatriska funktionshinder möter ständigt utmaningar under deras livscykelns olika faser. Dels har utmaningarna att göra med att deras stödbehov inte igenkänns och förstås.

Trots det stora behovet är tjänsterna för personer med neuropsykiatriska funktionshinder splittrade och produceringsansvaren oklara. Tillräcklig, rätt slags och rättidigt stöd får sällan. Dessutom finns det ojämlikhet i tjänsternas produktion och familjerna måste ofta själva ta reda på deras rättigheter att motta olika stödformer. Således kan det ta flera år förrän hjälp fås. Då diagnostiseringen tar länge förorsakas en ond cirkel, vilket leder till problem på samhällelig och individnivå. Särskilt i övergångsskeden (t.ex. från barnpsykiatri till ungdomspsykiatri eller mellan olika skolstadier) finns det en ökad risk att personer med neuropsykiatriska funktionshinder blir utan behövlig hjälp och stöd.

Inom bashälsovård är kunnandet inom neuropsykiatri mycket varierande och vårdkedjorna är ofta slumpmässiga. Det är särskilt viktigt att det inom mentalvårdstjänsterna finns kunnande om neuropsykiatriska störningar eftersom en mentalvårdsdiagnos kan dölja neuropsykiatriska störningar. Exempelvis har 40 % av personerna som fått en diagnos inom autismspektrumet också en psykiatrisk diagnos. Dessutom har de en ökad självmordsrisk.

Familjerna till personer med neuropsykologiska störningar upplever att de inte blir bemötta eller förstådda då de söker hjälp. Inom vårdkedjorna råder det ofta en kultur där folk sänds vidare istället för att tas emot. De konkreta stödformerna inom tidigt stöd och lågröskel stöd är bristfälliga och stöden som familjerna får i vardagen är för starkt bundna till diagnosen. De tillgängliga stödformerna motsvarar inte heller alltid familjens situation och behov och kan istället för att hjälpa föra med sig ytterligare belastning i vardagen.

Antimobbningsarbete, en mental strategi och ett program för att förhindra självmord är efterlängtrade åtgärder för att förhindra marginalisering och mentalt illamående. De svarar trots det inte på ett tillräckligt sätt på utmaningar som människor med en neuropsykologisk störning möter på.

Med hjälp av en neuropsykiatrisk strategi kan de neuropsykiatriska tjänsterna enhetliggöras, tjänsternas kvalitet och personalens kunnande förbättras, olika stödformer klargöras och stöd i övergångsfasen samt mentalstrategin utvecklas. Vi kan ställa attityder, kunnande, vårdkedjor och verksamhetsmodeller i skick med hjälp av den neuropsykiatriska strategin.

På basis av det ovan sagda föreslår vi att Östra Nylands välfärdsområde vidtar åtgärder för att förbereda en strategi för det neuropsykiatriska spektrumet.

Loviisassa 19.4.2022
Sanna Kivineva (Vihr.)

Sam Kurvinen

Pa

Vilho

Kari Kari

Raymond

LEO KYLÄJÄSKO

Matti Sirkkälä

John

Reeta von Fittner

Richard Loren Docto
app: 260738 in: 490.4
www.rund.com - www.rund.com